

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

Departament
Rozwoju Gospodarczego
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Inwestorzy zagraniczni w Małopolsce w 2009 roku

Streszczenie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INWESTORZY ZAGRANICZNI W MAŁOPOLSCE W 2009 ROKU

Streszczenie

Głównym celem badania „*Inwestorzy zagraniczni w Małopolsce w 2009 roku*” było zidentyfikowanie inwestorów z kapitałem zagranicznym w Małopolsce. Badanie miało wskazać: źródła pochodzenia zainwestowanego kapitału, największych inwestorów oraz rozmieszczenie inwestycji w Małopolsce wraz z analizą struktury i dynamiki bezpośrednich inwestycji zagranicznych na terenie województwa małopolskiego. Dane zaprezentowane w tym opracowaniu dotyczą 2009 roku. Wartości dla analizowanego roku zostały odniesione do zaobserwowanych tendencji w latach 1989-2008.

Analizie poddano następujące cechy: rodzaj działalności zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności 2007, typy i formy inwestycji, kraj pochodzenia inwestora, miejsce prowadzenia działalności w województwie małopolskim oraz okres realizacji inwestycji. Obliczenia oparto głównie na informacjach pozyskanych bezpośrednio od firm – w postaci ankiety, rocznych sprawozdań finansowych oraz na przeprowadzonej kwerendzie prasy codziennej i specjalistycznej.

Zidentyfikowano 88 inwestorów, którzy w 2009 roku ponieśli nakłady w wysokości co najmniej 1 mln USD. Wśród nich 27 zainwestowało przynajmniej 10 mln USD. Zdecydowanie największe nakłady – 132 mln USD – pochłonęła budowa centrum handlowo-usługowego Bonarka City Center w Krakowie, finansowana w większości przez węgierski TriGránit Holding, a w pozostałej części przez austriacki Immoeast. Tradycyjnie wysokie nakłady ponieśli wiodący inwestorzy w działalności przemysłowej – Electricité de France (Elektrociepłownia Kraków), F&P Holding z USA (grupa Can-Pack w Krakowie i Brzesku) oraz ArcelorMittal. Wśród dziesięciu największych inwestorów znalazły się ponadto: amerykańska grupa General Electric (kupno dodatkowych akcji Banku BPH), dwa niemieckie fundusze inwestycyjne – Union Investment Real Estate oraz DeKa Immobilien, które dokonały przejęć hoteli w Krakowie – odpowiednio hotelu Radisson SAS i Andel's. Największym inwestorem w handlu była francuska grupa Association Familiale Mulliez, która zrealizowała hipermarket Auchan w Krakowie.

Podobnie jak w poprzednich latach głównym kierunkiem napływu kapitału zagranicznego do Małopolski były kraje europejskie. W analizowanym okresie pochodziło stąd 79,2% ogółu zainwestowanych środków. Na drugim miejscu plasuje się Ameryka Północna, a oprócz tego kierunku zidentyfikowano inwestorów

WPROWADZENIE

NAJWIĘKSI
INWESTORZY
I KRAJE
POCHODZENIA
KAPITAŁU

pochodzących z Azji i Australii oraz niewielki udział kapitału o międzynarodowym statusie.

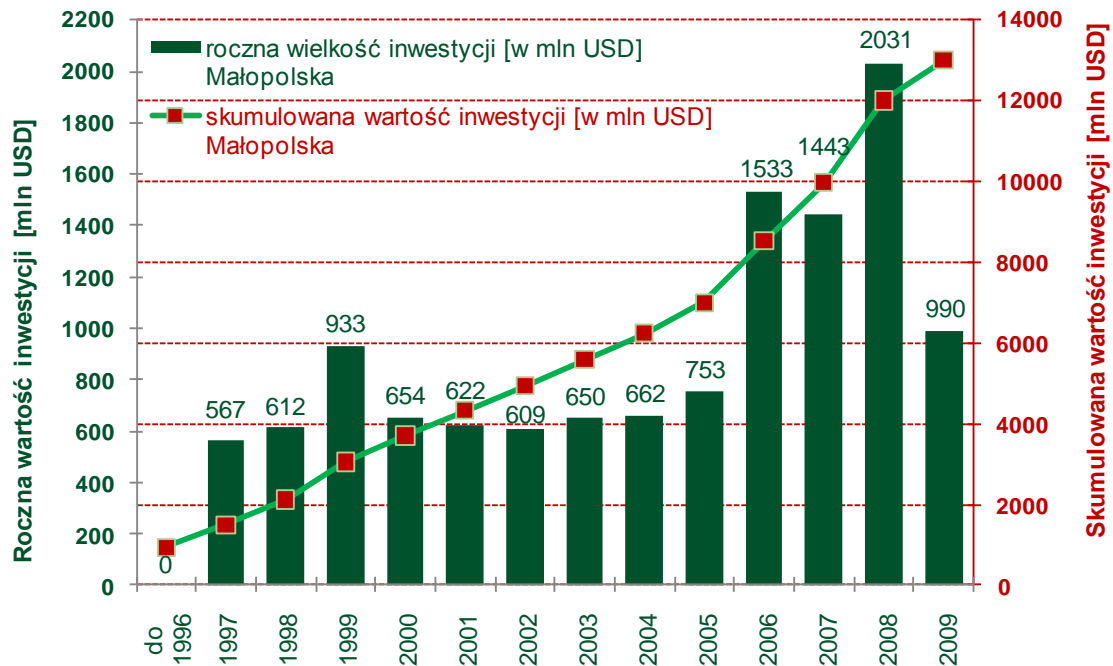
Dominacja Europy była większa niż dla okresu 1998-2009, kiedy to udział europejskich inwestycji wynosił 68,3%. Inwestycje pochodzące z trzech państw: Niemiec, Francji i Węgier, stanowiły w 2009 roku 57,3% wszystkich inwestycji europejskich w Małopolsce (45,3% wartości wszystkich inwestycji w analizowanym roku), a inwestycje dla każdego z tych krajów przekraczały poziom 100 mln USD. W porównaniu z całym okresem ten jeden rok był szczególnie ze względu na duże zaangażowanie kapitału węgierskiego w budowę CH Bonarka w Krakowie. Na czwartej pozycji pod względem wielkości zaangażowanego kapitału, i zarazem na pierwszej wśród krajów półkuli zachodniej, uplasowali się inwestorzy z USA. Ich największe projekty inwestycyjne skupiały się na produkcji wyrobów tytoniowych, produkcji wyrobów aluminiowych oraz produkcji opakowań. Inwestycje amerykańskie na poziomie 139,7 mln USD w roku 2009 ustępują tylko niemieckim i francuskim. Jednak udział inwestorów amerykańskich w tym jednym roku kalendarzowym był mniejszy niż w całym okresie badania inwestycji zagranicznych w Małopolsce i wyniósł 14,1% (w całym okresie jest to 25,3%) przy podobnym poziomie inwestowania.

Nakłady inwestycyjne przekraczające 10 mln USD ponieśli przedsiębiorcy z 18 krajów. Były to głównie kraje europejskie, a poza tym USA, Izrael i Chiny. Warto zwrócić uwagę na fakt, że po raz pierwszy w historii pojawiły się w Małopolsce znaczące nakłady kapitału chińskiego. Z innych państw leżących w Azji stałym kierunkiem pochodzenia kapitału zagranicznego jest Izrael, natomiast relatywnie mniejsze znaczenie ma w Małopolsce kapitał japoński. Łącznie inwestorzy z Azji w 2009 roku odpowiadają za 6,4% wszystkich inwestycji.

Skumulowana wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych zrealizowanych w okresie 1989-2009 wyniosła **12 994 mln USD**. Udział województwa małopolskiego w przyciąganiu kapitału zagranicznego w skali ogólnopolskiej nie uległ większej zmianie. Zagraniczne inwestycje w Małopolsce stanowią około 7,8% wartości ogółu tego rodzaju przedsięwzięć w Polsce. Natomiast udział liczby przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym zarejestrowanych w regionie w stosunku do całego kraju jest nieco niższy i wynosi 5,4%. Udział ten stopniowo wzrasta, co może świadczyć o rosnącej atrakcyjności województwa małopolskiego dla inwestorów zagranicznych.

WARTOŚĆ
INWESTYCJI
W OKRESIE
1989–2009

Rys. 1. Wartość inwestycji zagranicznych w województwie małopolskim do końca 2009 roku

Źródło: badania własne

W 2009 roku do województwa małopolskiego trafiły bezpośrednie inwestycje zagraniczne o wartości **990 mln USD**. W analizowanym roku zaobserwowano znaczny spadek napływu kapitału zagranicznego w stosunku do trzech poprzednich lat – rekordowych pod względem wielkości strumienia inwestycji. Zmniejszenie napływu kapitału zagranicznego do Małopolski w 2009 roku odzwierciedla trend ogólnopolski i światowy, który bezpośrednio wynika z globalnego kryzysu gospodarczego. W 2009 roku przeważały nakłady inwestycyjne w nowe przedsięwzięcia (*greenfield*), stanowiące około 55% ogółu zaangażowanego kapitału zagranicznego. Sumaryczna wartość inwestycji zagranicznych typu *greenfield* w latach 1989-2009 w województwie małopolskim szacowana jest na 4 514 mln USD, co stanowi ponad 1/3 wszystkich nakładów inwestycyjnych. Najwięcej środków finansowych inwestorzy ulokowali w przetwórstwie przemysłowym (1 774 mln USD), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (1 039 mln USD) oraz handlem hurtowym i detalicznym wraz z naprawą pojazdów (839 mln USD). Mniejszy udział (22%) niż w latach poprzednich stanowiły przejęcia innych prywatnych podmiotów. Co ósmego dolara wydatkowano na modernizację i rozbudowę wcześniej sprywatyzowanych lub przejętych spółek. Około 8% środków z zagranicy trafiło na rynek z tytułu prywatyzacji spółek Skarbu Państwa.

**WARTOŚĆ
INWESTYCJI
W 2009 ROKU**

Wyniki badań prowadzonych przez GUS w małopolskich przedsiębiorstwach wskazują, że firmy z udziałem kapitału zagranicznego zdecydowanie częściej wdrażają innowacje niż pozostałe przedsiębiorstwa prywatne. W 2009 roku przynajmniej jedną innowację produktową lub procesową wprowadziła co trzecia firma zagraniczna w Małopolsce. W poprzednich latach ich aktywność innowacyjna była jeszcze częstsza. Spadek tej aktywności od 2008 roku związany jest z ostrożniejszym podejściem przedsiębiorstw do wdrażania nowych produktów i procesów w okresie spowolnienia gospodarczego.

INNOWACYJNOŚĆ

Widoczne jest również zmniejszenie nakładów na działalność innowacyjną w ostatnim okresie. W 2009 roku przedsiębiorstwa zagraniczne wydatkowały na działalność innowacyjną ponad 161 mln zł, co stanowiło około 15% ogólnej kwoty nakładów finansowych w tym zakresie przeznaczonych na działalność innowacyjną przez małopolskie przedsiębiorstwa przemysłowe. Udział ten zwiększał się stopniowo od 2007 roku, głównie na skutek zmniejszających się nakładów polskich przedsiębiorstw prywatnych. Największe środki przedsiębiorstwa zagraniczne przeznaczyły jednak na działalność innowacyjną w 2006 roku, kiedy to wydatkowały na ten cel 270 mln zł. Stanowiło to wówczas co piątą złotówkę przeznaczoną na ten cel w regionie.

Inwestorzy zagraniczni w niejednakowym stopniu obecni są w przestrzeni województwa małopolskiego. Zróżnicowanie to dobrze oddaje charakterystyka w skali powiatowej, która w przybliżeniu odpowiada wielkości lokalnych rynków pracy. Zdecydowanie największa część tej sumy – 711,6 mln USD, tj. 72% całkowitych nakładów w regionie, przypadło na Kraków, a razem z powiatem ziemskim krakowskim było to ponad 78%. Na kolejnych miejscach znalazły się powiaty: oświęcimski (38,1 mln USD), wielicki (29,7 mln USD), miasto Tarnów (28,8 mln USD) oraz powiat myślenicki (22,1 mln USD). W pozostałych wielkość ta kształtowała się poniżej 20 mln USD, z najniższymi wartościami w powiatach suskim, tatrzańskim, dąbrowskim, miechowskim i proszowickim. W dwóch ostatnich obszarach wartość ta była najniższa w całym województwie i osiągnęła jedynie 0,4 mln USD w każdym z nich.

ROZMIESZCZENIE INWESTYCJI

Pełna wersja raportu dostępna na stronie:

www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI;
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego